

POLITIKAVIMAI NĖRA SILPNYBĖ

Bendriniu ir palčių požiūriu du mūsų valstybinės nepriklausomybės dešimtmečiai yra laikomi pačiu šviesiausiu tautos laikotarpiu po Liublino unijos. Tačiau tasai laikotarpis, sveriaut jį grynai politinėmis-partinėmis normomis, dažnam gali atrodyti ir apsiniaukęs.

Šitaip jį vertinant, šaltoji statistika kalba apie beveik nenutrūkusius sunkumus: trintį, nesutarimus, valdžios problemas. Nepriklausomybės kovoms pasibaigus, šalia rimtų ekonominių rūpesčių, demokratinės Lietuvos kūrimas, nebuvo lengvas uždavinys — seimo laikai paliko pamoką ateičiai, kad savieji įsitikinimai, privati galvosena visada mažiau verti už didžiuosius tautos uždavinius. Paleidus seimą, autoritetinio užmojo bandymai nuriedėjo į kitą pusę, net pasizavėdami kai kuriomis ano meto naujovės kėlusiomis įtakomis. Kariniai veiksmai, tvarkantys valdžios stiprumą, netapo gerais pavyzdžiais. Ūkininkų judėjimai ir skaudžios bausmės lieka amžinu priekaištu: negi nebuvo galima kitaip? Lenkų, vokiečių ir sovietų ultimatai artino valstybingumo pabaigą. Ir taip kone kasmet su naujais politiniais vargais ir bandymais stumtasi per tuos laisvės dešimtmečius. Kaip visa tai veikė tautą, kiek tie politiniai sunkumai padarė žalos ir kokios — vieną kartą j tai atsakys istorinės analizės. Šiuo metu betgi reikia pripažinti matytą ir daugelio pergyventą lygiagrečią — šalia visų politinių, partinių, net asmeninių vingiavimų ir pinklių nepriklausomai riedėjo tautinio sąmoningumo procesas, nesaistomas jokios santvarkinės trinties. Iš koks tolimas viso to atoliepis: priešperversminio seimo ryškiai kairėn pasukęs ats tovas ieškojo partinę ambiciją patenkinančios atspirties Maskvoje, tuo tarpu, kai dabartinis kairysis nuo jos nusisuka, pirmon vieton statydamas bendrinius tautos reikalus ir siekius. Ir reikia pripažinti, kad tasai tautinio stiprumo šaltinis ir yra buvę tie du laisvės dešimtmečiai. Kokios versmės jį palaikė, kokia srove tautinis pirmumas tryško pastaraisiais metais, kai visų vienuodai pasisakyta už valstybinę nepriklausomybę — gerai suprasti tegali pavergtas ir laisvėjantis žmogus.

Po Kovo 11-tosios nepriklausomybės įgyvendinimo sunkumai palietė ne tik vadovaujančiuosius, bet ir visą tautą, vienai ar kitaip dalyvaujančią įgyvendinimo ėjimuose, laukiančią naudingų

Mūsų kardinolas Vincentas Sladkevičius, rugpjūčio 20 d. šventė savo 70-ties metų sukaktį, užsienio korespondentų tarpe.

sprendimų iš tų, kurie ms laisvuose rinkimuose buvo patikėtas sunkusis, tiesiog likiminės atsakomybės uždavinys. Todėl nenuostabu, kad protarpiais j vadovaujančiuosius net su nervine įtampa pažiūrima. Niekam ir niekada nebuvo lengvos derybos su okupantu. Nei skubėjimas, nei delsimas, rodos, abu nepriimtini. Blokada ir jos padarinys moratoriumas, neišvengęs aštrių žodžių posėdžiuose ir spaudoje, sukėlė stačiai akis graužiančių dulkių debesis. Bet padraskytų jausmų kaina buvo apamintas didysis pašnekovas, mums patiems iš tikrųjų dar nieko nepralaimint. Visos kritikos, asmeniniai prie kaitai, vieši atsišaukimai, nukreipti prieš vadovaujančiuosius, terodo nepriklausomybės įgyvendinimo rūpestį. Vienokia ar kitokia taktika negali būti pragaištinga, jei visų tikslai lieka tie patys. Žinoma, opozicija ar nesutarimai Vilniuje aiškėjimais nuaidi ir išėivijoje. Tačiau demokratinio mąstymo žmogui politinės veiklos vingiai tegali būti suprantami kaip normalūs ir neišvengiami. Klaida būtų juos kryžiuoti su tautinio atgimimo nuotaikom. Č.S.

DABARTIES ĮVYKIAI LIETUVOJE

Pabaltijo nepriklausomybė

"Washington Post" rugsėjo 12 d. laidoje, kaip praneša ELTA, išspausdino žymių žurnalistų Rowland Evans ir Robert Novak straipsnį apie politinę būklę Sov. Sąjungoje. Straipsnyje stipriai liečiama Baltijos valstybių problema.

Staigus komunizmo viešpatavimo sumenkėjimas ir B. Jelcino iškilimas sudaro progą JAV administracijai tvirtai nusistatyti Baltijos valstybių atžvilgiu ir iš anksto įtraukti į planavimą valstybių nepriklausomybės klausimą. Valstybės departamento pareigūnas žurnalistams pareiškęs: "Mes esame arti prie formalių diplomatinė ryšių užmezgimo su Baltijos valstybėmis".

Rugpjūčio pabaigoje Švedijoje buvo paskelbtas oficialus pareiškimas: "Be Estijos, Latvijos ir Lietuvos pilno dalyvavimo sunku įsivaizduoti taikojai gyvenančią būsimą Europą".

Kovo 4 d. B. Jelcinas išrinktas vadovauti Sov. Rusijos federacinei respublikai. Tai buvo diena, kai pasikeitė pasaulis — samprotauja žmonės iš prezidento Busho administracijos. Jelcinas supranta, kad jis gali vadovauti liberali-

SEMANARIO MŪSU LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje: Cr\$.1.000,00
Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.
Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 60 Dol.
GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$.3.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetra: Cr\$.50,00
Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija talso bei tvarko savo nuožiūra.
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.
Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS var

Rua Juventus, 28 Parque da Moóca - CEP 03124
São Paulo - Brasil
Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS
Administrador: PETRAS RUKŠYS
Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$.20,00
Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.
Į tolimus kraštus 75 Dol.
Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$.2.000,00

nei Rusijai, bet Gorbačiovas niekad negalės vadovauti liberalinei Sov. Sąjungai. Jelcinas pritaria Baltijos valstybių nepriklausomybei, o Gorbačiovas yra priešingai nusistatęs. Sovietų-estų derybos neseniai nutrūko, kai Gorbačiovo derybininkai atsisakė kalbėti apie Estijos nepriklausomybę. Tokios sovietų-lietuvių derybos yra aklagatvyje, o sovietų-latvių iš viso dar nepradėtos. Tačiau Jelcinas, pasak straipsnio autoriaus, artimiausiu laiku žada pasirašyti "politinę deklaraciją" su Estija. Tai būsiąs nepriklausomybės pripažinimas. Pirmoji tokį žygį padarė Moldavijos respublika. B. Jelcino įtaka didės, Rusija bus vadovaujanti respublika, pripažįstanti Baltijos kraštų nepriklausomybę.

Nelauktas atsargaus Švedijos užsienio reikalų ministerio S. Andersono pareiškimas: Švedija pripažįsta Baltijos valstybių parlamentus, kurių atstovai legaliai atstovauja savo krašto žmonėms.

Prezidentas V. Havel vakariečių korespondentams pareiškęs, kad Čekoslovakija tuojau pripažintų Baltijos valstybių nepriklausomybę, jei tik atsirastų kita valstybė, kuri taip pasielgtų pirmoji. Tokia valstybė galėtų būti Švedija, L. Walensos nuomone, taip padarytų ir Lenkija.

Ta linkme, atrodo, veikia, ir JAV valstybės departamento sekretorius J. Baker. Jis iš Laisvos Europos radijo Miunchene persikvietė į Vašingtoną P. Goble, sovietinių reikalų žinovą. Jis turėtų padėti valstybės departamentui spręsti Baltijos kraštų ir kitų tautybių Sov. Sąjungoje deginančius klausimus. Pats J. Baker esą nevengia atsidurti tokioje pozicijoje, iš kurios turėtų atvirai palaikyti Baltijos valstybių nepriklausomybę.

Kun. Jurgis Šarauskas iš Čikagos nuo š.m. spalio 15 d. yra paskirtas vadovauti JAV vyskupų konfe-

rencijos naujai įsteigiam skyriui, kuris tvarkys JAV katalikų šalpa Rytų Europos. Pabaltijo ir Sovietų Sąjungos kraštams. (LIC)

Kazimiera Prunskienė, Lietuvos ministerė pirmininkė, nepriėmė Švedijos ir Lenkijos užsienio reikalų ministerių kvietimo dalyvauti Pabaltijo ekonominio ir ekologinio bendradarbiavimo konferencijoje. Atsisakymą dalyvauti nulėmė faktas, kad ji buvo kviesta ne kaip Lietuvos respublikos atstovė, bet kaip sovietų delegacijos narė. (LIC)

Keičiasi padėtis

"The Ottawa Citizen" rugpiūčio 23 d. laidoje rašo - keičiasi tarptautinė padėtis baltiečių atžvilgiu. Lietuvos užsienio reikalų ministeris A. Saudargas pasakęs, kad tam tikri Skandinavijos kraštai yra pasiryžę užmegzti diplomatinis ryšius su Pabaltiju. Estijos užsienio reikalų ministro L. Meri pareiškimu, Helsinkyje buvo tartasi su Vengrijos diplomatais ir numatoma pasikeisti tam tikro rango atstovais. Latvijos užsienio reikalų ministeris J. Jurkanas gavęs pasiūlymą Lenkijos, kuri norėtų steigti generalinį konsulatą Rygoje. Latviai įsteigtą pasiuntinybę Varšuvoje. Iki šiol pasak laikraščio, kiti kraštai laukė kaip pasielgs Maskva.

Lankosi Lietuvoje

Vilniaus radijo rugsėjo 6 d. pranešimu, VLIKo pirm. dr. Kazys Bobelis atvyko į Lietuvą. Ministerė pirmininkė K. Prunskienė suruošė jam pietus ir painformavo apie politinę ir ekonominę būklę Lietuvoje. Dr. K. Bobelis pažymėjęs, kad nėra reikalo pabrėžti skirtumus tarp įvairių grupių, ypač ką nors kaltinti, kad nepakankamai kovojama už Lietu-

Tėvai, kurie nemoko savo vaikų lietuvių kalbos, bėga nuo savo tautos

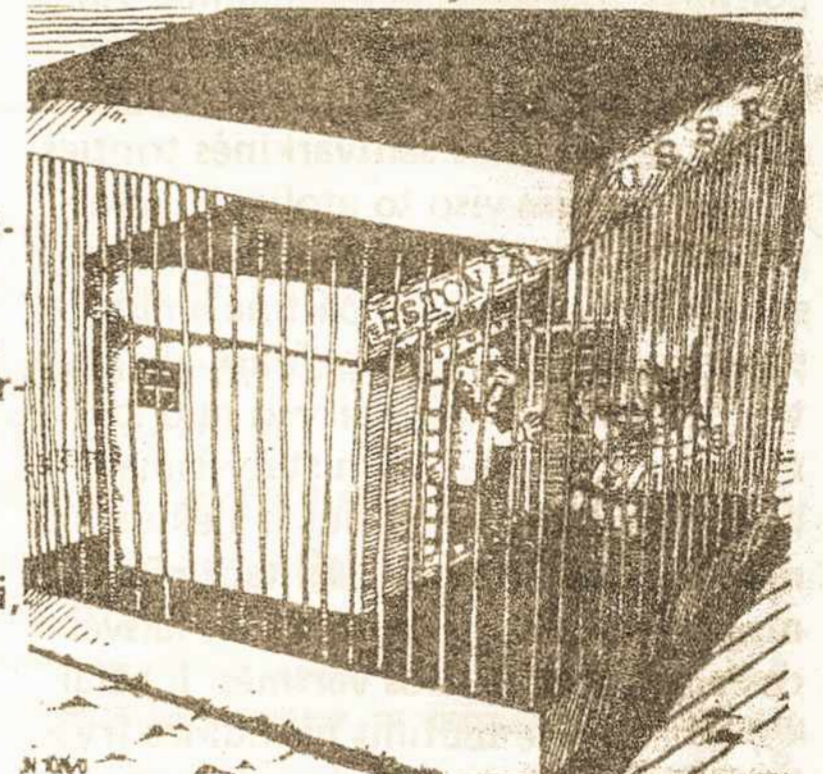

DR. KAZYS BOBELIS LANKOSI LIETUVOJE
Nuotr. iš "Gimtojo Krašto"

vos nepriklausomybę. ELTOS pareiškimu, dr. K. Bobelis pabrėžęs pozityvų, vaidmenį atsiskyrusios Lietuvos komunistų partijos ir jos vadovų, siekiant laisvės Lietuvai. J. A.

PAŠTO ŽENKLAI

Ryšių ministerija milijoniniu tiražu išleido voką, ant kurio yra atspausdintas pirmas lietuviškas pašto ženklas. Dail. Violetos Skabeikienės piešinys simbolizuoja atgimstančią Lietuvą. Užrašas ant pašto ženklo: "Lietuva, 1990, 5 k"; ant voko: "1990.III.11. Atkurta nepriklausoma Lietuvos Respublika". Ryšių ministerija yra paskelbusi konkursą sukurti kelių pašto ženklų serijai. Pageidaujama, kad juose būtų panaudoti tokie simboliai, kaip Vytis, Gedimino stulpai, rūtos šakelė, Laisvės paminklas Kaune, Aušros Vartai Vilniuje.

"Sveikinu tave, ESTIJA, esi laisva".

CIRURGIŲS DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas
Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 10 and.
V. Prudente - Fone: 273-6696

FABRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4286

LIETUVIŲ KALBA IŠEIVIJOJE: REALU AR BEPRASMIŠKA?

Su šios problemos svarstymu susiduria kiekviena jauna lietuvių karta, gyvenanti už Lietuvos ribų. Jaunos šeimos dažnai kelia klausimą: ar verta mokyti vaikus lietuviškai, ar realu reikalauti, kad trečioji, ketvirtoji ar dar tolimesnė lietuvių karta, pastoviai įsikūrusi svietimuose kraštuose, kalbėtų, skaitytų ir rašytų lietuviškai? Kadangi lietuvių kalbos puoselėjimo atsakomybė daugiausia gula ant motinos pečių, ar reikėtų jos gyvenimą apsunkinti dar viena pareiga?

Pažvelkime į šį klausimą iš dviejų taškų: 1. Kodėl svarbu išlaikyti lietuvių kalbą šeimoje; 2. ar iš viso reikia mokyti vaikus lietuviškai, leisti juos į lituanistines mokyklas ir prižiūrėti kalbos mokymosi pažangą? Pradėkime nuo antrojo atvejo.

Prievarta šeimoje?

Ne vienoj lietuvių šeimoj sumažėtų barniai, trintis tarp tėvų ir vaikų, kartais net komunikacijos stoka, jeigu tėvai neverstų vaikų mokytis ir kalbėti namie tik lietuviškai. "Kalbėk lietuviškai." yra nuolatinis šeimos refrenas ypač, kai yra mokyklinio amžiaus vaiku. Su priešmokyklinio amžiaus priešaugliu ši problema rečiau pasitaiko, nes vaiko pasaulis už namų sienų per mažai turi jam įtakos. Jo gyvenimas sukasi apie namus, šeimą, daug laiko praleidžiama su mama. Jeigu ji su vaiku kalba lietuviškai, tai ir vaikas automatiškai ta kalba šneka.

Su pirmaisiais pradžios mokyklos skyriais vaikai patenka į kitą pasaulį. Jame praleidžia nepalyginamai daugiau laiko, negu savo šeimoj, ir kalba, kuri nuolat aplinkui skamba, pasidaro lengva, sava. Atsiranda daug dalykų, kuriems aptarti neužtenka anksčiau išmoktų lietuviškų žodžių. Vaikas griebiasi anglų kalbos dar ir dėl to, kad žino, jog mama ar tėvas tą kalbą gerai supranta (kartais vaikai su seneliais ar vyresnio amžiaus lietuviais kalba lietuviškai kaip tik dėl tos priežasties). Per dainas "Kalbėk lietuviškai" pastato užtvartą tarp vaiko noro išsipasakoti ir negalėjimo atrasti tinkamų lietuviškų žodžių. Jeigu tai tęsiasi ilgą laiką, kai kuriais atvejais nutrūksta komunikacijos siūlas.

Tolimesnis lietuvių kalbos mokymas – kur įmanoma – pavedamas lituanistinei mokyklai. Žinoma, retas vaikas, praleidęs savaitę kasdieninės mokyklos suolo, be jokio pasipriešinimo lankys dar ir šeštadieninę. Kiekvieną šeštadienį namie kartoja tas pats "ragų surėmimas"; iš vienos pusės vaiko spyrimas prieš važiavimą į mokyklą, iš kitos, – tėvų noras, kad mokyklą lankytų.

Šalia to išsirikiuoja ir kitos priežastys, dažnai susijusios su kasdieninės mokyklos šeštadieniniais užsiėmimais. Čia jau, reikia griežtai susistatyti pirmenybių eiga: kas svarbiau, vaiko populiarumas, priklausymas ir galbūt tolimesnio gyvenimo karjera (ypač sportavimo atžvilgiu), ar šeštadienio rytas, praleistas lietuviškoje mokykloje. Prieš šį argumentą dažnai kapituliuoja ir labai lietuviškai susipratusi šeima.

Tai pirmasis ir galbūt pats svarbiausias pralaimėjimas. Nors tėvai šventai pasižada vaiką namie mokyti lietuviškai, pažadas retai išlaikomas. Nejuociom dalykai išsilygina – šeimoje įsivyrėja nebe lietuviškas žodis. Žinoma šeima save laiko lietuviais, ant sienos tebekabo Vytis, prenumeruojami net lietuviški laikraščiai (dažnai iš įpratimo, per daug jais nesidomint). Tokių lietuvių šeimų turime tūkstančius.

Dabar grįžkime prie pirmojo klausimo.

Kokia nauda?

Sakykime, kad, nepaisant visų sunkumų, tėvai apsisprendžia vaikus mokyti ir su jais kalbėti lietuviškai. Kokia iš to nauda? Ar labai svarbu kalba, t.y. kaip tarpusavyje lietuviai kalbasi? Svarbiau, kas jų širdyje.

O vis dėlto lietuviams gyvybiškai svarbu net ir svetur mokėti lietuviškai. Žinoma, praktiškos naudos iš to mokėjimo mažai, bet lietuvių kalbos mokėjimas ir vartojimas yra pagrindinis lietuviškosios tapatybės įrodymas. Tai suprato jau Simonas Daukantas (1793-1864), kalbą glaudžiai siejęs su tautybe, su pačia lietuvių tautos gyvybe. Tai visais laikais pripažino ir tebeprapažįsta etniniai judėjimai visame pasaulyje, nes jie taip pat gimtąją kalbą jungia su tautiškumu. Bent jau Rytų ir Vidurio Europos sampratos požiūriu kalba yra pagrindinis ir lemiamasis tautybės dėmuo.

Tai galima akivaizdžiai matyti ir iš Lietuvos istorijos. Kai aukštojo lietuvių tautos luomo palikuonys ėmė vartoti svetimą kalbą, ilgainiui jie virto kiti tautų nariais. Ir kiti lietuvių tautos gyventojai, ypač etnografinio ploto pakraščiuose, kur buvo didesnė svetimų kalbų bei kultūrų įtaka, pirma neteko savo gimtosios kalbos, o po to pamažu virto kitataučiais.

Nereikia grįžti į senovės laikus Lietuvoje. Kalbos ir tautybės sąsajos svarbą akivaizdžiai parodo ankstyvesnės lietuvių išėivijos likimas šiaurės Atlanto. 19 š. pabaigoje ir 20 š. pradžioje Šiaurės Amerikoje klestėjo nuostabiai gyva ir energinga lietuviška veikla, kolonijos, parapijos. Pirmuosius lietuvius imigrantus jungė ne tiek tautybė (tautybės sąvoka tais laikais buvo gana miglota, nenusistovėjusi), bet kalba, kurią jie tar-

pusavyje tevartojo. Tačiau jų vaikai ir vaikaičiai, gerai išmokę anglų kalbą, labai greitai nubyrėjo nuo lietuviško kamieno. Žinoma, buvo šviesių išimčių, bet jos, palyginus su bendru "nulietuvejusių" skaičiumi, negausios.

Iš tikrųjų daugiakultūroje ir daugiaetninėje bendruomenėje kuo gi skiriasi vienos tautybės žmonės nuo kitos? Galima drąsiai tvirtinti, kad kalba yra vienas pagrindinių etninės grupės požymių. Savo etninės kalbos mokėjimas ir vartojimas niekuomet netrukdo ir netrukdo žmogui jaustis pilnateisiu, vertingu gyvenamojo krašto piliečiu.

Išvada aiški: lietuviui reikalinga lietuvių kalba.

Kaip įdiegti?

Svarbiausias žingsnis čia yra apsisprendimas už lietuvių kalbos mokėjimą ir mokymą. Apsisprendus ir užsiangažavus šiam sunkiam darbui, nemažiau svarbu ir mūsų pačių pažiūros į lietuvių kalbą, ir metodai, kuriais siekiame jos įgyvendinimo savo šeimoje. Kaip ir kitas auklėjimas (pvz. krikščioniškumo, mandagumo, artimo meilės ir t.t.) ar mokymas, kalba neturi būti brukte brukama vaikui, vartojama kaip bausmė arba nuolatinis komunikacijos varžymas. Pagal vaiko amžių ir pajėgumą reikia paaiškinti, kodėl svarbu mokėti lietuviškai, kad vaikas aiškiai žinotų, jog čia nėra tik koks tėvų užsispyrimas.

Šiuo metu, kai viso laisvojo pasaulio akys dažnai krypta į Lietuvą ir ten bešivystančius įvykius, pasididžiavimas lietuvių kilme mūsų jaunime ir vaikuose ateina beveik natūraliai, be didelių pastangų. Taip pat išėivijos ir tėvynėje gyvenančių lietuvių didesnis bei laisvesnis bendravimas yra nepaprastai naudinga motyvacija lietuvių kalbai išmokti. Susidomėjimas lietuviais, sutinkamas mokyklose, darbovietėse, net parduotuvėse ar gatvėje, dažnai paskatina jaunimą (ir vaikus) geriau pažinti savo gimtojo krašto kultūrą, išmokti kalbą.

Kai kas tvirtina, kad Lietuvos labai galime dirbti ir nemokėdami lietuviškai, nes šiuo metu atsiranda daug progų, kur kaip tik ne lietuvių, o gyvenamojo krašto kalba reikalinga. Be abejonės, tai tiesa. Tačiau tai, kas dabar vyksta, nėra mūsų nuopelnas. Per beveik pusšimtį metų kitataučiai Lietuvos vargams skyrė labai nedaug dėmesio. Reikėjo kone užmokėti už mažą žinutę apie Lietuvą ar lietuvius vietinėje spaudoje. Kuo remiamės, kai Lietuvos reikalai pagaliau išsispres? Kuo tada įrodysime savo lietuviškumą, jeigu būsime atsisakę lietuvių kalbos? Neužtenka prisisegti trispalvėlei prie atlapo ir teigti, kad esi lietuvis. Be kalbos negali būti tautos ir tautybės.

Danutė Bindokienė

VYTAUTAS DIDYSIS

VYTURYS

Pasinaudota leidiniu Vytautas Didysis
(Tęsinys iš praeito nr.)

— 12 —

Vytautas savo vykusia taktika iš Ordino išgavo beveik visus įkaitus, tik savo brolių Zigmantą, vengdamas vokiečių įtarrimo, paliko Marienburge, nelaisvėje išbuvo iki 1398 m. Kad dar labiau nukreiptų nuo savęs bet kokį įtarrimą, Vytautas 1392 metų sausio mėn. su Ragainės komitūru padarė žygį į Lietuvą, sėkmingai pasiekdamas Lydą. Čia jam pasisekė visiškai sumušti Naugarduko valdytoją Jogailos brolių Kaributą. Keliems mėnams praslinkus Vytautas vėl gavo magistro leidimą žygiuoti Lietuvon. Apie gegužės mėn. 20 d. jis įsiveržė į Vilniaus srities Medininkus ir pabuvęs aštuonias dienas, grįžo su dideliu grobiu.

Nežiūrint didelių Jogailos pasiūlymų, Vytautas dar gana gerai palaikė su Ordinu gerus santykius. Apie Vytauto sugalvotus planus Ordinas nieko nenujautė; vykusiai Vytautas mokėjo paslėpti savo planus nuo Ordino akių. Atvykus pas Ordino magistrą Vengrijos pasiuntiniams, derybomis užsiėmęs Ordinas mąstyti apie Vytautą (jam nebuvo laiko) negalėjo. Patogiu momentu Vytautas ir pasiryžo pereiti į Jogailos pusę, kuris Ordino derybomis su vengrais taip pat nebuvo patenkintas. Dabar beliko tik veikti.

Tų metų liepos mėn. staiga jis pasirodė prie Rittersverderio pilies ir ją sudegino. Po to skubiai atvyko prie Gardino, jį sustiprino ir tuojuo atsigrėžė prieš New-Gardiną ir Meteną, kuriuos sulygino su žeme, o pilyse buvusius Ordino karius ir pirklius Vytautas paėmė nelaisvėn.

Painformuotas apie Vytauto žygius, Jogaila rugpiūčio mėn. 5 d. atvyko Ostrovan, netoli Lydos. Čia Jogailos dvarinikių ir Vytauto bajorų akivaizdoj įvyko iškilmingai jų dviejų susitaikinimas. Šį kartą daug ko pamokytas, Jogaila ryžosi savo žodį ištesėti. Ostrovo sutartim atidavė jis Vytautui visą didžiąją Lietuvos kunigaikštiją su rusiškąja jos dalimi, o Vytautas su žmona Ona pažadėjo Jogailai savo ištikimybę.

Tokia tai buvo Vytauto dešimties metų kovos pabaiga dėl teisių į Lietuvos di-

džiąją kunigaikštiją. Vytautas savo gero-ka ir sumania politika laimėjo daug daugiau, negu galėjo tikėtis po 1382 m. katastrofos, vos savo gyvybę išgelbėjęs iš kalėjimo. Mažiausia iš to pelnė Ordinas, kuris iš dviejų Vytauto viešėjimų turėjo tik didelius nuostolius. Gi Vytautas paėmęs į savo rankas Lietuvos valstybę, greit ir aukštai iškėlė jos galybę, priversdamas jai lenktis ir tuos, kurių pagalbos buvo anksčiau ieškojęs.

Paėmęs valdyti Lietuvą, Vytautas viduje ir viešumoje vedė seną Mindaugo pradėtą Lietuvos politiką. Pradėjo naikinti atskiras, beveik nepriklausomas, sričių kunigaikštijas, o užsienio politikoje ėjo dviem kryptim: vakaruose ryžosi gintis nuo Ordino, o rytuose — pulti ir užkariauti naujus žemės plotus. Taigi darbo Vytautui buvo labai daug.

Dėl naminių karų daug Lietuvai priklausanti kraštų pateko Maskvai, Reikėjo juos atgauti ginklu, atkariauti, nes dėl netikėtos atmainos Lietuvoje — valdžios atidavimo Vytautui — nustebino tuos kunigaikščius, kurie darė sukilimą prieš jo tėvą; dabar tikėjosi sulaukti bausmės. Dabar jie pakilo, gal ir būtų sukilimas pasisekęs, jei jie būtų sutartinai veikę; bet nepasitariant Vytautui pasisekė juos visus numalšinti.

Pirmas prieš Vytautą pekėlė ginklą Sievirsko — Naugardo kunigaikštis Dimitras Koributas, bet prieš Dokudovo buvo Vytauto sumuštas. Tuo pačiu laiku atsi-

ŠVITRIGAILA
ALGIRDO SŪNUS
1430-1432

sakė Vytauto klausyti ir Kijevo kunigaikštis, šį kartą susirėmimų buvo išvengta; viskas pasibaigė Vytauto pagrasinimu. 1394 metais jis puolė Vladimiro žemes ir perėmė Ovrachą ir Žitomirų, o laikinai Vladimiras paliko Kijeve, vėliau Kijeva pavedė valdyti Jogailos broliui Skirgailai.

Greit atėjo eilė ir Vitebskui. Ten valdė ambicingas ir neramaus būdo Jogailos brolis Švitrigaila. Vitebsko paėmimas kiek užtruko ir Švitrigaila buvo priverstas iki žemės Vytautui nusilenkti ir pasiduoti. Jis buvo pasiūstas į Krokuvą Jogailai iš kur pabėgo į Vengriją.

Sekančiais metais sukilo ir Volynijos kunigaikštis Feodoras, bet Vytautas greit jį numalšino pasilkdamas žemes sau, o jam pavedė valdyti Sieversko — Naugardą. Bet jis čia neilgai pabuvęs irgi pabėgo į Vengriją, iš kur abu su Švitrigaila su Ordinu ruošė Vytautui pinkles. Taip pat suvaldė Vytautas ir kitus nepaklusnius Volinijos kunigaikščius. Po tų visų numalšinimų didesnę dalis Volynijos atiteko Lietuvai, kita — Lenkijai.

Atėjo laikas sutvarkyti reikalus ir su Švitrigaila, nes abiejų kunigaikščių nesantaika buvo pasilikusi ir toliau. Tik Jogailai pasisekė juos abu sutaikinti; Skirgailai buvo pažadėta atiduoti Kijevas nors jis ten ir neilgai gyveno, buvo nunuodytas. Į jo vietą Vytautas pasodino savo yietininką Alšėnų kunigaikščio Algimanto sūnų Joną. Dabar Kęstučio sūnaus padėtis sustiprėjo, nes vienas iš didžiausių konkurentų pasiūlino jam iš kelio. Beliko Švitrigaila. (Bus daugiau)

PARDUODAMI

MARŠKINĖLIAI
SU LIETUVIŠKA VYTIM
IR UŽRAŠU "LITUANIA
LIVRE"

Užsakymai "MŪSŲ LIETUVOJ"

ANGIE

GIRCKUS & CIA. LTDA.

CONFECÇÃO MASCULINA E FEMININA

Rua Solon, 773
CEP 01127

Fona: 221-6377

São Paulo — Capital Bom Retiro

MODAS

GERIAUSIAS BŪDAS UŽSIMOKĖTI
MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA,
tai išsityti čekį Francisco Gavėnas arba
Petras Rukšys vardu ir pasiūsti paprastu
paštu.

AMŽINO IŠALO ŽEMĖJE

DALIA GRINKEVIČIŪTĖ

LIETUVIAI PRIE LAPTEVŲ JŪROS

(Tešinys)

Mokytoja Baltrukonienė Ona sušalo Trofimovske eidama į darbą. Buvo pūga, nieko nesimatė per žingsnį į priekį. Taip ir nunešė ją pro šalį paskutinio barako į amžinybę. Gegužės mėnesį, kai tundroje ėmė trpti sniegas, ja rado už 6 km. medžiotojai. Liko 4 metų sūnelis Jaunutis. Jos vyras, kaip ir daugumos kitų, buvo lageryje.

Stankevičius, mokytojas nuo Marijampolės, ir viršininkas Smelcovas kelyje pateko į pūgą. Dvylika parų išgulėjo jie po sniegu su šunimis. Kai vienas užsnūdavo, kitas jį purtydavo ir kumščiuodavo, kad užmigęs nesusaltų. Netekęs vilties Smelcovas nuoširdžiai atgailavo ir meldė Dievą stebuklo – išsigelbėjimo.

Trylikta para pūga nurimo. Sūnu jau beveik nebeturėjo. Sniego urve nuo kvėpavimo sudrėko rūbai. Kai jiedu išlindo į paviršiu, drabužiai akimirksniu pavirto lediniais šarvais, atkerusiais nuo kūno. Abu pradėjo stingti. Išsigelbėti nebuvo nė mažiausios vilties. Aplinkui šimtus kilometrų – nė gyvos dvasios. Kiekviena minutė artinosi mirtis.

Ir tomis paskutinėmis minutėmis juos, du taškančius bekrasčiuose sniegynuose, pamatė evenkas, poliarinių lapių medžiotojas, važiuojo šunimis tikrinti spastų. Ir išgelbėjo. Be galo maža tokio susitikimo Arkties plotuose tikimybė. Visi juos laikė žuvusiais.

Pasveikęs ir atsigavęs Smelcovas mėgdavo pasakoti, kad tik Stalino žodžiai – "Nėra tokių tvirtovių, kurių neišveiktų bolševikai" – palaikė jo dvasios tvirtumą ir padėjo išsigelbėti. Apie savo karštas maldas, atgailą ir apžadus Dievui jis kukliai nutylėdavo.

1944 m. vasarą mus siuntė žvejoti į Tumatą. Mamytė gulėjo Trofimovsko ligoninėje dėl chroninio inkstu uždegimo. Viršininkų isakymu gydytoja Griko išrašė ją iš ligoninės sunkiai sergančia. Į baržą ją nešė inėšėme. Čia buvo labai šalta ir drėgna, nes ir vasara šiose vietose negalima be vatinių rūbų. Triume po gultais teliūškavo ledinis vanduo. Jis taškė jai rūbus ir veida.

150 km. Lenos žiotyse mes plaukėm septynias paras. Visą šią savaitę negalėjau jai gauti nė lašo karšto vandens. Veidas ir kojos vėl sutino. Man atrodė, kad ji vyksta į paskutinę savo kelionę. Bet paskutinioji kelionė buvo dar ateityje.

1947 – 1948 m. dalis tremtinių įvairiais

būdais po truputį persikėlė į Kiusiūrą ir Jakutską. Leido ir man važiuoti į Jakutską mokyti. Mamytei vykti kartu su manimi NKVD viršininkas Kosenkovas leidimo anedavė. Kai atplaukė garlaivis, ją slapta išodinau ir paslėpiau. Ilgos buvo tos dvi stovėjimo valandos. Pagaliau išplaukėm, kas bus – tebūna: atgal už speigračio jos jau nebeišsūs.

Kelyje NKVD darbuotojai susigaudė, kad Mamytė plaukia be leidimo ir atėmė iš manęs dokumentus.

Tik atvykus į Jakutską, ją teko paguldyti į ligoninę. Vidaus reikalų ministerijos skyriuje man dokumentu nebėgrąžino ir inirtingai puolė už tai, kad išvežiau motiną. Nežmoniški išvedžiojimai mane stulbino: palikti sunkiai sergančia motina, siaurėj, tikrai žinant, kad jos daugiau nebepamatysi – normalus poelgis, kuriuo aš būčiau įrodžiusi savo sąmoningumą, o neapleisti jos – niekuo nepateisinamas nusikaltimas. Ir aš negaliu likti nenubausta. Pasakė, kad mokyti man neleis, ir, nedavę atsisveikinti su mamyte, išvežė į Kangalaso anglies kasyklas.

Šachtoj nebuvo jokios technikos. Dirbome lygiai taip, kaip buvo dirbama prieš 150 metų: kirtikliu ir karučiu. Net vagonėliu nebuvo. Įtvirtinimu taip pat. Apytamsiais labirintais karučius su anglimis stumdavo me siaura lenta. Visai kaip katargoj.

Čia dirbo ir daugiau lietuvių: visur, kur tik buvo sunkiausias ir pavojingiausias darbas, blogiausios sąlygos, menkiausias atlyginimas, kurio neužtekėdavo net prasimaitinti, nekaltant jau apie plėšiamus drabužius – visur ten buvo verčiami dirbti lietuviai tremtiniai, kaip nemo-kama darbo jėga.

Pokrovske, apie 100 km. nuo Jakutsko, plytų gamykloje taip pat dirbi daug lietuvių. Darbo ir gyvenimo sąlygos čia buvo ypač sunkios. Žmonės sunkiai dirbo kartais negaudami duo-

nos net po kelias dienas. Kortelės jau buvo panaikintos, ir niekas negarantavo duonos davinio. Jos atveždavo mažai, ir ją gaudavo kas pri-tildavo ir kas tuo metu nebūdavo darbe.

Pasibaigus navigacijai, anglių išvežti nebuvo galima, darbai Kangalaso šachtoje buvo nutraukti. Mums leido grįžti į Jakutską.

Mamytė ne kartą kreipėsi su prašymu dėl sunkios ligos pakeisti ištrėmimo vietą, leisti gyventi Jakutsko srityje ar Altalajaus krašte. Tų sričių klimatas mums atrodė gana švelnus. Bet prašymai buvo atmetami. O sveikata vis blogėjo, ir ji suprato, kad mirs Jakutijoje. Ji troško pamatyti Lietuvą, norėjo būti palaidota gimtojo žemėje.

1949 m. vasario mėnesį lėktuvu pabėgome iš Jakutijos ir laimingai pasiekėme Lietuvą.

Netrukus pradėjo mūsų ieškoti. Dokumentų jokių neturėjome. Slapstėmės pas gimines ir pažįstamus. Ne kartą teko su sergančia motina skubiai keisti pastogę, kai kildavo itarimas, kad mūsų buvimas jau pastebėtas.

(Bus daugiau)

UŽ LIETUVIŠKĄ KNYGĄ IR SPAUDĄ LIETUVIAI TIEK DAUG KOVOJO IR KENTĖJO. DABAR LIETUVIŠKĄ KNYGĄ STOVI IR DULKA KIOSKŲ LENTYNOSE, LAUKDAMA KOL KAS JĄ NUPIRKS

Birželio 18, 1990

Gerb. Gražvydai,

Skačiau, kad Brazilijoje yra leidžiamas laikraštis "Mūsų Lietuva" ar panašiai. Norėčiau jį įdėti skelbimą apie mano albumą fortepijonui per kelis numerius Skelbimas būtų sekancio turinio:

Labai būčiau dėkingas, jeigu galėtumėte man patarpininkauti, o galėčiau už tai ir atsilyginti. Taipgi, kiek toks skelbimas kainuotų, įdėti amerikoniškais doleriais per vieną ar tris numerius?

Thaddeus Navickas

"35 COMPOSITIONS FOR PIANO"

Šis albumas yra taikomas katalikams, lietuvių kilmės jaunuoliams, skambinantiesiems fortepijonui ir apima 74 psl. Jis yra patekęs į Pontifikalinę Muzikos Akademiją Romoje ir yra kritikų gražiai įvertintas.

Norintieji jį gauti kaip dovaną prašau rašyti žemiau paduotu adresu lietuviškai, angliškai ar ispaniškai, nors albumas yra anglų kalboje:

Ted Navickas
314 Roosevelt Ave.,
Coeur d'Alene, Idaho 83814
U.S.A.

Lauksiu Jūsų atsakymo.

Su Dievu.

Tadas (Ted, Thaddeus) Navickas

P. S. Skačiau, kad atvykę iš Pietų Amerikos į Vasario 16 gimnaziją lietuvių kilmės jaunuoliai skambina fortepijonui portugališkus ar ispaniškus kūrinius, o galėtų skambinti lietuviškus.

Tarp kitko, Jūsų adresą radau "Pasaulio Lietuvyje".

COMERCIAL SUEVIKAS LTDA.

BEBIDAS FÍNAS EM GERAL, NACIONAIS E ESTRANGEIRAS

WISKIES - CHAMPANHES - CONHAQUES - LICORES - AGUARDENTES
CERVEJAS - REFRIGERANTES - SUCOS - AGUAS MINERAIS - ETC.

ACEITAM-SE ENCOMENDAS PARA FESTAS EM GERAL
CASAMENTOS, BATIZADOS, ANIVERSÁRIOS, CONFRATERNIZAÇÕES, ETC.

PROGRAME SUA FESTA E
DEIXE AS BEBIDAS SOB NOSSA RESPONSABILIDADE.

Rua Manaiás, 7 - CEP 03140 - Fone: 215-6227 - Vila Zelina - S. Paulo

INFORME DA COMISSÃO DE FINANÇAS DO VII KONGRESSO DA JUVENTUDE LITUANA

A Comissão de Finanças no Brasil, relativa ao VII Congresso da Juventude Lituana Mundial, informa que recebeu sua primeira oferta no importe de vinte dólares, proveniente de doação do casal Jadvyga e Pranas Staneliai, da cidade de St. Petersburg Beach, Flórida, Estados Unidos da América.

Ao distinto casal os nossos sinceros agradecimentos e esperamos novas contribuições.

Comissão Finanças no Brasil
VII Congresso J. Lituana Mundial

CORAL LITUANO NO BRASIL

A diretoria da Comunidade Lituana Brasileira informa que durante o período de 19 a 24 de outubro do corrente será realizado em Porto Alegre, o 15º Festival Internacional de Coros, conforme correspondência recebida de seu realizador, A Federação de Coros do Rio Grande do Sul.

Salientamos a vinda de um grupo coral vindo da cidade de Šiauliai, composto de quarenta integrantes, o qual participará deste evento, com possibilidades de ser realizado também em São Paulo, outras apresentações.

Assim sendo, a Comunidade Lituana Brasileira agradece aos organizadores pertencentes à Federação de Coros do Rio Grande do Sul (FECORS), a matéria, ofício e encartes deste evento, augurando pleno sucesso nesta realização.

Comunidade Lituano Brasileira
Valdyba/ Taryba

São Paulo, 11/10/1990

À
Federação de Coros do Rio Grande do Sul – Fecors
Porto Alegre – RGS.

Prezados Senhores:

Por meio desta, vimos à presença de Vv.Ss., para informar que recebemos seu ofício datado de 26.09.90, sob. nº 265/90, segundo o qual tivemos conhecimento de todo o programa referente ao 15º Festival Internacional de Coros de Porto Alegre.

Congratulamos esta entidade pela organização de referido evento, e também pela vinda do "Šiauliai State

Loanilda Alionis
Sandra Mara G. T. Castro
ADVOGADAS

PRAÇA SANTA HELENA, 81 VILA PRUDENTE
TEL.: 914-4950 SÃO PAULO

Chanbar Choin – POLIFUMIA", da República da Lituânia, o que nos causou imensa satisfação.

Sendo o que tínhamos para o momento, reiteramos-lhes os nossos protestos de sinceras considerações, colocando-nos à disposição para quaisquer esclarecimentos.

Atenciosamente

Adilson Puodžiūnas
Vice-presidente Diretoria da
Comunidade Lituano-Brasileira

ATUALIDADES DA LITUÂNIA

MORATÓRIA DE 100 DIAS PARA DEBATER DÍVIDAS... ILÍQUIDAS

Mafalda Tupé (Žaibo, 12-108, Vilnius), secretária da secção brasileira de ALMA LATINA DRAUGIJA de Vilnius, trabalhando também no Hotel Lietuva, foi muito atenciosa ao nos atender para um bate-papo informal sobre atualidades da Lituânia, Laura (15), sua filha, falando corretamente o português, acompanhou atentamente o nosso diálogo, com apartes muito providenciais.

– Diga-me, Mafalda, como é que está o caso de Moratória pedida por Gorbachov?

– Eles concordaram com uma moratória, mas, pelo que eu entendo, ainda não entrou em vigor.

– Ainda não?

– O que eu entendi, ao sair de lá, e parece que não mudou ainda, é que esse secretário...

– De três anos?

– Não. Ah., esse outro... esse de três anos é outro. Essa moratória que eles aceitaram agora, que o parlamento aceitou, é de 100 dias, não é de anular a independência, mas, é de parar os trabalhos do Parlamento lituano por um período de 100 dias, desde o momento em que começar o diálogo com Moscou...

– Ainda não começou?

– Não ouvi falar até agora, seu Jonas, – que se sentassem à mesa para resolver os problemas de controle de fronteira, do exército, eram as principais, da fronteira, exército e as dívidas, seria

o terceiro ponto, pois Moscou diz que a Lituânia deve não sei quantos bilhões, e...

– E Moscou deve não sei quantos trilhões...

– ... e os lituanos dizem que Moscou deve tantos e tantos bilhões; então, elas devem se sentar à mesa e dialogar... e daí, a partir desse diálogo, do início desse diálogo, eles contariam cem dias. Se fosse preciso, prolongariam. Essa era a condição de Moscou, de parar o Parlamento Lituano.

– Precisaríamos calcular a indenização para cada lituano que morreu na Sibéria, trabalhos forçados, trabalho escravo, hum... vão ficar deverdo ainda para a Lituânia...

– Se vão... Todo dinheiro que eles pegaram do banco alemão que era da Alemanha, que os alemães entregaram...

– Que era da Lituânia, – corrige Laurinha.

– que era da Lituânia, e os alemães entregaram.

– Só não entregaram os ingleses, os franceses e os suíços...

– Não entregaram? – pergunta surpresa Laurinha.

– Não, não entregaram por não reconhecerem a anexação da Lituânia.

– Está lá, ainda completa Mafalda.

– E só vão entregar, se sobrar alguma coisa, quando realmente for reconhecida a Lituânia livre.

– Não é muito, mas é dinheiro.

– É dinheiro... e ouro, para a Lituânia, é dinheiro. Tem muito ouro.

– Não é muito, mas, são algumas toneladas de ouro com os juros rendendo mais ou menos 50 anos...

– Sim...

– Então, é, é alguma coisa.

A partir deste ponto da nossa conversa, o assunto sem mais nem menos, descambou para outro assunto. Também interessante. A traição dos Estados Unidos para com os democratas lituanos. É um assunto para reflexão. Fica para uma próxima Atualidades da Lituânia.

Iki lá.

CHOPPERIA
ALEXCHOPP LTDA.

CHOPP – PIZZA – QUEIJSOS – FRIOS
RESERVAS PARA FESTAS – MUSICA AO VIVO
Rua SOLON 1062 – Bom Retiro – Tel. 223-2333

Halina Mošinskienė

MARIJĄ REMENČIENĘ PRISIMENANT

Netekome MARIJOS REMENČIENĖS – sūnūs brangiosios motinos, marčios mylimos anytos, anūkės – visus lepinančios močiutės, Brazilijos Lietuvių Bendruomenė – didžios patriotės, nuostabios audinių poetės. Marija Remenčienė, savo ilgą gyvenimo dalį užbaigusi 82 m. amžiaus 1990 m. rugsėjo mėn. 24 d. Palaidota greta savo vyro A. A. Stasio Remenčiaus, S. Paulyje Ghetsemani kapinėse.

Pastaruoju laiku gyvendama Guaruloje, nuosavame pensijone, kur kiekvienam lietuviui tai buvo malonus kampeilis atgaivai. Nuoširdžiai pasitikdavo svečius, vaišingai priimdavo, tinkamą kambarį parinkdavo, bet labiausiai mėgdavo pasikalbėti su kiekvienu, tai savo prisiminimų gausa pasidalindama, tai kitų rūpestėlius išklaudydama. Sūnų šeimų gyvenimu buvo patenkinta, bet ypatingai rūpinosi anūkių – gražuolių lietuvių ateitimi, kad išliktų šeimoje lietuviškumas. Kur buvus nebuvus vis prisiviliavo pas save, išmokė ir jas tas juostas austi, spalvų ir raštų derinyje perduoti tai ką žodžiu neišsakysi, gal tik daina išdainuosi...

Visose parodose, kiek jų būta S. Paulyje nuo 1954 m. Marijos Remenčienės audiniai LIETUVOS – LITUANIA paviljone sulaukdavo daugiausia lankytojų dėmesio. Ypatingai, kai čia pat tautiniais rūbais pasirėdžiusios šviesiaplaukės, mėlynakės merginos audė tas juostas galėdamos paaiškinti visą audimo techniką. Močiutė taip jomis didžiavosi.

Didžiausia pagarba, Stasiui ir Marijai, kad savo šeimos nenužautino – namuose buvo kalbama lietuviškai. Marčios ir anūkės – visi prisitaikė, nes MOČIUTĖ TAIP NORĖJO. Ir visa aplinka buvo kaip lietuviškoje seklyčioje audiniais išpuošta, medžio ir gintaro dirbiniais – ir pačios moterys, pamėgo tautinius rūbus, visomis svarbiomis progomis pasipuošdamos. Močiutė buvo energiška,

MIŠIOS

Pirmų metinių mirties mišios už

AŲA

ONA RUTKAUSKIENE

Bus spalio mėn. 28 d. 11 valandą V. Zelinos Bažnyčioje.

sparti ir praktiška visuose reikaluose. Ji labai dailiai sugebėjo prisitaikyti prie gyvenamos aplinkos nuo 1936 m. atvykusi Brazilijon.

Mūsų šeimos asmeninė pažintis ir prasidėjo 1953 m. kai atvykome į S. Paulį, sausio mėn. 11 d. kai autobusų stotyje mus pasitiko p. Stasys ir su savo automobiliu mus nuvežė į V. Belą, kur buvo jau anksčiau išnomuotas rua Ciclamės, nr. 6, pas Joną Statkevičių namelis. Daug gero ir gražaus likę mano prisiminimuose bendravimu su ponija Marija. Draugiškai dalinomės savo pasisekimais ir "bėdomis". Jos optimizmas reiškėsi visur, ypatingai, kai LIETUVĄ reikėdavo atstovauti. Kai į ją kreipdavosi tie pokario DP, ji sakydavo, – "Brazilija, tai šalis, kurioje mes esame laisvi – o tai yra svarbiausia. Pradžiai visiems sunki, bet išmokę kalbą ir pažinę žmones, galite daug dar naudingo duoti savo paliktai TĖVYNEI". Ji buvo šiuo atveju visada nuoširdi. Be abejonės, ponios Marijos ir šeimos nuopelnus, palaikant prigimtą tautinį susipratimą lietuvių išeivijoje, S. Paulo lietuviai visi pažįsta.

Būtų labai vertinga, kad ypatingai iš "senųjų ateivių", jei kas turi dar šviesių prisiminimų, pasidalintų spaudoje su skaitytojais.

Tuo pačiu, reikėdama savo ir šeimos gilią užuojautą, prašyčiau sūnų ar marčių duoti tikslus davinius Marijos mergautinės pavardės, jos gimimo tikslią datą, jos jaunystės formavimasi Lietuvoje Vedybų datą su Stasiu Remenčiu. Malonėkite pridėti ir jos fotografiją. Jei sunku įduoti man asmeniškai, skubiausiai iki 15 d. spalio mėn. persiųskite man paštu. Man tie daviniai yra būtini, nes noriu nusiųsti straipsnį į "Pasaulio Lietuvį", o ir į Lietuviškos Enciklopedijos papildomą tomą JAV-ėse. Fotografija, jei galima, būtų geriausiai nespalvuota. Juo anksčiau paskubėsite, tuo bus ir patiems atlikta pareiga, jamžinti LIETUVAI Jūsų mylimą Močiutę.

Brangios tautietės atminimui skiriu lapną" –

– Gyvenimo siūlas toks trapus...
C rodos gyvenimas tik pradėtas.
Staiga užgęsta saulės šviesa,

Naktis nespėja užmerkti akis pravertas.

"Miegok ramiai mano glėby" – šnera Mirtis.

Juodi švelnūs sparnai apglėbia bejėgį kūną –

Akys dar ieško mylimiausio veido –
Ilgos kelionės galiūno...

Švinta paryčių saulės takelis
įspingęs pro plyšį langinės –
auksinių dulkių takelyje mirga svajonės
auksinės,

šypsenoje mirga dulkių šokis
žaismai jaunystės...

Mirga spindulio takas pro plyšį
debesų Amžinybės, atspindžiu vaikystės".

P. S. Kadangi neturiu telefono duodu savo adresą:

H, Mošinskis

Rua Prof. João Arruda, 176/ 12
05012, São Paulo – CapitalRIJUN IŠVYKO
KUN. PETRAS URBAITIS

San Paulo Saleziečių Provincijos šventą įvyko Lorena, S.P. pirmadienį, spalio 15-tą dieną, kurioje lietuvius atstovavo mūsų kun. P. Urbaitis. Suvažiavime bus atminti įvairių rūšių sukaktuviniai.

Iš Lorenos kun. P. Urbaitis vyks ta Rijun lankyti dar nespėtų aplankyti parapijiečių – ypač ligonių ir senelių.

Be to pramatomos Pamaldonų Lietuva, mūsų kun. Mečislovo Valiukevičiaus Parapijoje, ateinantį sekmadienį, spalio 21 dieną, iš ryto.

Dar kitas svarbus reikalas yra specialaus (3,4 asmenų) komiteto sudarymas, kuris rūpintųsi p. Petro Babicko ir maisto ir apvilka, o taip pat ir namelio švaros reikalu, pagal Čikagos Lietuvos Dukterų pageidavimą.

KPU.

GRĮŽTA Į AMERIKĄ

Inž. Petras RAMANAUSKAS ir žmona Stasė, išbuvę keletą mėnesių Brazilijoje, apleidžia šį kraštą. Vyksta savaitei į Čilę ir kitai savaitei į Argentiną.

Inž. Petras Ramanauskas yra NALCO chemijos kompanijos inžinierius ir tarptautiniams projektams. Suzano mieste prižiūrėjo vieno projekto realizavimą.

MŪSŲ ŽINIOS

SPAUDOS ŠVENTĖ

Po kelių metų pertraukos, šiemet vėl buvo atšvęsta SPAUDOS ŠVENTĖ. Iš tikrųjų, kai Lietuvoj dabar vėl klesti laisva ir gausi spauda, mes negalime užmiršti mūsų spaudos. Turime džiaugtis, kad dar daugelis mūsų spaudos reikšmę, myli MŪSŲ LIETUVĄ ir ją remia. Tai pasirodė ir sekmadienio Spaudos Šventėje: žmonės, kurie nesigailėjo laiko ir išlaidų ir atvyko iš Guarulhos, Sto. André, Sto. Amaro...

Spaudos Šventės pietų paskelbimas išėjo pavėluotai ir dar netvarkingos pašto paslaugos prisidėjo, kad žmonės negavo laiku reikiamas žinias. Nežiūrint visų šių sunkumų, į šventę suėjo virš 100 žmonių.

Šventės Mišios už Aleksą Vinkšnaitį ir Mūsų Lietuvos mirusius steigėjus prel. Pijų Ragažinską, Juozą Matelionį ir Motiejų Tamaliūną bei visus spaudos darbuotojus buvo atlaikytos ML-vos redaktoriaus kun. Petro Rukšio. Pamokslė celebrantas priminė spaudos svarbą Lietuvių tautos gyvenime nuo Martyno Mažvydo Katekizmo iki slaptos Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronika pereinant per Simoną Daukantą ir vysk. Motiejų Valančių, Aušrą, knygnešius ir Maironį. Spauda tai tautos balsas: atimk spaudą ir atimsi tautos balsą.

Po mišių sekė pietūs, kuriuos meistringai paruošė kun. Juozas Šeškevičius. Jam talkininkavo šeimininkės Severa Petrokaitė, Angelika Trūbienė, Nina Butkevičienė, Vanda Krumzlienė, Ona Coralon ir Angelina Tatarūnienė. Yra tikrai nuostabus šių šeimininkių pasiaukojimas: matosi, kad jos dirba visose šventėse ir parengimuose. Kai kurios iš jų net nusipirko pietų bilietus. Gėrimus pardavinėjo ir dėžes nešiojo Paulius ir Tumas Butrimavičiai bei Marcijus su Dimu.

Nors buvo labai karšta, bet svečių nuotaika buvo gera. Nebuvo daromas GARBĖS LEIDĖJŲ rinkimo vėjus, kurį manome vėliau pradėti per spaudą ir laiškus. Ponia Magdalena Vinkšnaitienė platino BAZARO bilietus Lietuvos Laisvės Komitetui paremti. Buvo paroduodami lietuviški kalėdiniai atvirukai, Vyties, Lietuvos Himno ir Aušros Var-

Kviečiame į Bazarą Lietuvai

PIETUS

lapkričio mėn. 11 d. 13:30 val. Jaunimo Namuose, V. Zelinoj.

Bilietus reikia įsigyti iš anksto. Toliau gyvenantys gali užsisakyti tel. 274-1354; 274-9924 iki lapkričio 6 dienos.

Bazaro rengimo komisija

tų Marijos sieniniai plakatai.

Po pietų kas dar norėjo galėjo pasi-
vaišinti kavute Terraço Lituania. Die-
nos staigmena: kun. Feliksas Jakubaus-
kas, pagerėjusia sveikata, dalyvavo pie-
tuose su giminaičiais iš Čikagos Petru
ir Stase Ramanauskais.

Turime džiaugtis, nors ir kuklia,
šiemetinė spaudos šventė. Pietūs davė
65.000 gryno pelno, bet tai dėlto, kad
kun. Šeškevičius beveik visus produk-
tus atsivežė iš Lituanikos. Jo nuomone,
reikia ruošti pietus, kad duotų pelno.

Širdinga padėka kun. Juozui Še-
kevičiui už nuostabų darbą, meilę ir
dosnią paramą spaudai, o taip pat ir vi-
som šeimininkėm bei talkininkėm. Ti-
kimės, kad sekančiais metais galėsime
vėl susitikti ir atšvęsti MŪSŲ LIETU-
VOS ir lietuviškos spaudos šventę. Ti-
kimės taip pat, kad sekančiais metais
Pasaulio Jaunimo Kongreso išvakarėse,
mūsų jaunimas taip pat susidomaus sa-
vąja spauda ir konkrečiai prisidės prie
jos išlaikymo ir platinimo.

Per spaudos pietus ML-vai aukojo:

Adelė Simanavičienė	Cr.1.000,00
Antanas Rudys	1.000,00
Aleksandras Mikalauskas	5.000,00

Aukotojams nuoširdus ačiū.

ARTĖJA BAZARAS LIETUVAI

Paruošiamieji BAZARO darbai vyks-
ta lietuviško darbštumo ir pasiaukojimo
ženkle, o paaukotų prekių kiekis kas-
dien didėja. Bazaro tikslas kilnus, savas,
todėl žmonės aukoja nuoširdžiai ir dos-
niai. Kiek gražių rankdarbių, rūbų, įvai-
riausių papuošalų (net gintaro išdirbi-
nių,) indų, paveikslų ir t.t. Visa tai nu-
matoma sugrupuoti į keletą skyrių.

Ypatingai rūpinamasi lietuviškų pre-
kių stalu, kur bus galima nusipirkti
marškinių su įvairiais lietuviškais įrašais
ir tautiniais ženklais suaugusiems ir vai-
kams, vėliavėlių, raktinukų, plokštelių,
nygų, juostų, lėlių, gintaro išdirbinių,
udinių ir kt. Taip pat, artėjant Kalėdų
ventėms, bus įvairių papuošimų na-
nams, Kūčių vakarienos stalui, origina-
lių šventinių atviručių su įrašais lietuvių
ir portugalų kalbomis ir laiškam popie-
rius su juostų raštais.

Bazare bus galima nusipirkti įvairiu-
sių pyragų-tortų, krupniko ir kitų ska-
numynų.

Šios moterys (L.K.M.D-jos valdyba 1980 m.)
organizavo I Bazarą V. Zelinoj. Dabar jos vėl
dirba Bazarui Lietuvai.
Iš k. į d.: W.Vosyliene, D.Silickaitė-Jones, Alb
Saldienė, A. Guzikauskienė ir O. Dirsytė-Cora-
lon. Sėdi: M. Vinkšnaitienė ir Ap. Baltaduonienė.

O klebonas J. Šeškevičius Bazarą
Lietuvai proga pažadėjo paruošti su sa-
vo šeimininkių grupe skanius pietus,
kad susirinkę lietuviai galėtų ilgiau pa-
bendrauti, arba, kaip sakoma, pasižmo-
nėti (žiūr. atskirą skelbimą).

Bazaro atidarymas bus lapkričio
10 d. šeštadienį, 16 val., o sekmadienį
veiks visą dieną.

Tikimės, kad lietuviai ne tik iš arti,
bet ir iš toliau aplankys BAZARĄ LIETU-
VAI ir ką nors jame nusipirks.

Laukiame visu.

Rengimo Komisija

PADIDĖJO ŠEIMA

Spalio 1 dieną gimė RICARDO
MACHADO MAZETIS. Džiaugiasi tė-
vai Nilce ir Rikardas bei seneliai Biru-
tė ir Stasys Gervetauskai.

MŪSŲ LIGONIAI

ML-vos bendradarbis VYTAUTAS
VOSYLIUS, po sunkios operacijos, po
truputį sveiksta meilingai prižiūrimas
žmonos Vandos. Mielam bendradarbiui
linkime greit pasveikti ir dar ilgai mus
dėminti savo nuostabiais straipsniais.

MAGDALENA BUITVYDIENĖ,
šeštadienio rytą, vėl buvo ant greituju
paguldyta U.T.I. Servidor Publico Es-
tadual ligoninėj. Prisiminkime ją savo
maldose, kad Dievas ją palaikytų ir
sustiprintu.

VENDE-SE
ŽODYNAS
DICIONARIO
PORTUGUÉS-LITUANO
LITUANO-PORTUGUÉS
Na paroquia São Casimiro
Rua Juventus 28, Tel: 273-0338